

שאלות ומשימות

1 מהו סוג הכותרת? בחר בתשובה הנכונה:

- א. אינפורמטיבית. (מוסרת מידע)
- ב. מגמתית. (נוקטת עמדה)

2 מהו סוג הטקסט? בחר בתשובה הנכונה:

- א. תיאורי.
- ב. מידע.
- ג. סיפורי.

3 מהי מטרת כותב הטקסט? בחר בתשובה הנכונה:

- א. להדגיש כי אחמד אלג'זאר הוא אשר בנה את הח'אן.
- ב. להציג את מבנה החאן על חלקיו.
- ג. להציג את תולדות החאן עד ימינו.

4 העתק למחברתך והתאם את הפירושים למילים:

הפירוש	המילה
أروقة	בית המכס
شعبيّ	אכסדראות
أن يصون	הוקדשו
مقر الجمارك	בית הארחה
مضافة	עסקאות מסחר
عروض موسيقية ومسرحية	פופולרי
مهرجان	מקום אחסון לסחורות
خُصّصوا	מופעים מוזיקליים ותיאטרליים
صفقات تجارية	פסטיבל
مكان لتخزين البضائع (مخازن)	לשמר לעברית

5
ח'אן
העמודים
בעכו
שאלות ומושימות

5 מה המיוחד בח'אן אלעומדאן?

6 תאר את חלקי הח'אן.

7 השימוש העיקרי בח'אן בתקופה העות'מאנית היה:

.....

לא נכון נכון

8 העתק למחברתך וכתוב נכון / לא נכון לפי הטקסט:

- א. הח'אן סמוך לנמל עכו.
- ב. הח'אן הוקם בתקופה הצלבנית.
- ג. במאה ה-19 הקימו הבהאים בח'אן בית ספר לקהילה.
- ד. בימינו מתקיימים בח'אן מופעים מוזיקליים ותיאטרליים.
- ה. הח'אן הוקם במאה ה-17.

9 העתק למחברתך וכתוב בלשון רבים:

המילה	הרבים
נקודת מיוחדת	
שליט גדול	
דגש אישי	
פעילות מסחרית	
עניין עסקי	
חצר גדולה	
עובדה חשובה	
נמל חדש	
ח'אן מוזנח	
דלת פתוחה	

10 גלוש באינטרנט וכתוב כ- 6 שורות על אחמד אלג'זאר, שליט עכו.

פסקה

קבוצת משפטים בעלי רעיון מרכזי משותף.

משפט מפתח (משפט ציר):

משפט מרכזי המביע את עיקרה של הפסקה. לרוב משפט זה מופיע בראשית הפסקה ולעיתים בסופה.

סוגי פסקות

ניתן להצביע על חמש פסקאות נפוצות שונות והן: הסבר, הדגמה, הנמקה, עימות-השוואה ופירוט.

א. פסקת הסבר: פסקה המציגה עובדה והמשפטים התומכים מסבירים את הרעיון המרכזי. **לדוגמה:**

”פסיכולוגים חברתיים, המאמינים בתיאוריית הלמידה החברתית שפיתח אלברט בנדורה, טוענים שהתנהגות התוקפנית היא התנהגות נלמדת הנרכשת במהלך החיים בדיוק כמו שורה ארוכה של התנהגויות אחרות. כלומר, ילדים לומדים להיות אלימים על-ידי חיקוי מודלים תוקפניים, כמו הורים, שכנים וכוכבי סרטים. במיוחד תזכה לחיקוי התנהגות שהילד התרשם שהביאה תוצאות חיוביות למודל התוקפן.”

ב. פסקת הדגמה: פסקה שבה משפט המפתח מביע כלל כלשהו, והמשפטים התומכים ממחישים את הכלל באמצעות דוגמה.

דוגמה: ”הספורטיביות, בכל משחק נתון, היא כיצד כל שחקן מתנהג לפני, בזמן ואחרי תחרות או אירוע. חשוב לשמור על רוח ספורטיבית גם כאשר מפסידים.”

” לדוגמה, במשחק הכדורגל הדבר נחשב לרוח ספורטיבית להוציא את הכדור ולהפסיק את המשחק אם שחקן יריב נפצע במהלכו. ובצורה הדדית, מצפים מהקבוצה היריבה להחזיר את הכדור כאשר המשחק ממשיך.“

ג. **פסקת הנמקה:** משפט המפתח בפסקה זו מביע דעה, והמשפטים התומכים מבססים דעה זו על-ידי נימוקים שונים, **לדוגמה:**

”משנה לשנה פחות פחות מים מתוקים ואיכותיים עומדים לרשות תושבי העולם. כתוצאה מתהליך גידול האוכלוסייה, העלייה ברמת החיים והמצאת פתרונות טכנולוגיים, נוצרות כמויות של זבל, שפכים, עשן ופסולת. אלה שוקעים בקרקעות, נשטפים אל הנהרות ומזהמים את המים, הן המים העיליים (נחלים, אגמים ונהרות) והן מי תהום.“

ד. **פסקת עימות-השוואה:** משפט המפתח בפסקה זו מציג דעה שנויה במחלוקת (עמדות מנוגדות או יתרונות וחסרונות), והמשפטים התומכים מציגים את הנימוקים לכל צד, או העמדות השונות, **לדוגמה:**

”לשפע יש שתי פנים, מחד גיסא מביא השפע לרווחה כלכלית, שכן אנשים הנהנים מרווחה כלכלית יכולים להתפנות לעיסוקים רוחניים, כגון קריאת ספרים, בילוי בחיק המשפחה, טיולים ותחביבים. מאידך גיסא עלול השפע להזיק, מאחר שאנשים הנהנים משפע עלולים לאבד את היחס לרכוש ולכסף מבחינת מה שבא בקלות הולך בקלות.“

סוגי פסקות

ה. **פסקת פירוט:** בפסקה זו מציג משפט המפתח ביטוי מכליל, והמשפטים התומכים נותנים פירוט לביטוי המכליל,

דוגמה:

”פתרונות רבים קיימים למניעת עישון בקרב בני הנוער: פתרון ראשון וחשוב הוא חינוך מונע לבני-נוער המלווה בהסברים על נזקי העישון. חינוך זה יכול להתבצע בשיטות שונות, כגון פרסומות באמצעי התקשורת, תכניות טלוויזיה, הרצאות ופעילויות במסגרת בתי הספר. פתרון שני הוא הצעת חוק האוסרת מכירת סיגריות לבני-נוער מתחת לגיל 18, ונוסף לכך החמרת העונשים הניתנים לבני הנוער שעוברים על החוק. דרך נוספת להתמודדות עם נזקי העישון היא פתיחת סדנאות ומרפזים לגמילה מעישון. מסתבר שיש פתרונות רבים למניעת עישון בקרב בני הנוער.”

מילות קישור	תפקיד המשפטים התומכים	סוג הפסקה
דהיינו, זאת אומרת, כלומר..	לתת הסברים לרעיון במשפט המפתח	הסבר
לדוגמה, למשל..	המשפטים התומכים מדגימים את הנאמר במשפט המפתח	הדגמה
בשל, עקב, מאחר ש', מסיבה זו, מפני ש' ...	לתת נימוקים לדעה שהובעה במשפט המפתח	הנמקה
לעומת זאת, אבל, מצד אחד.. ומצד שני, בניגוד לכך, ...	להציג דעות שונות, עמדות מנוגדות, יתרונות וחסרונות..	עימות- השוואה
נוסף על כך, כמו-כן, ראשית ... שנית, ...	לתת פירוט לביטוי המכליל שבמשפט המפתח	פירוט

הדרכה בכתיבת פסקה:

- שלב חשיבה – להתמקד בנושא של הפסקה.
- לנסח את משפט הציר המהווה את הרעיון העיקרי בפסקה.
- להוסיף משפטים תומכים, אשר מבססים ומבהירים את הרעיון העיקרי בדרך של פירוט, הסבר, הדגמה, נימוק, השוואה..
- להקפיד על קישור הולם בין המשפטים ועל פיסוק הגיוני.
- להוסיף סיום לפסקה כסיכום, המלצה, או הבעת דעה או בכל דרך אחרת.

11 משימה יצירתית בכתב:

בחר באחד מסוגי הפסקות, כתוב פסקה מ - 10 שורות על נושא שתיבחר. שים לב, לתפקידי המשפטים התומכים ולמילות הקישור.